

OBSAH

Úvodem	11
1 STYK POBOČEK BANKY A ORGANIZACÍ PŘI SESTAVOVÁNÍ PLÁNŮ	13
1.1 Hlavní zásady organizace práce v pobočce banky	13
1.2 Účast oborových oddělení a poboček banky při sestavování plánů VHJ a podniků	16
1.3 Technika úvěrového styku pobočky banky a organizace při projednávání a povolení úvěru	24
2 ORGANIZACE A TECHNIKA PROVOZNÍHO ÚVĚRU	50
2.1 Charakteristika a soustava provozního úvěru	50
2.2 Objekty a základní podmínky provozních úvěrů na zásoby	53
2.3 Technika úvěrování zásob podle stavu (zůstatku)	58
Úvěrování trvale se obracejících zásob	68
2.4 Technika úvěrování obratu zásob	71
2.5 Technika úvěrování pohledávek za odběrateli	77
2.5.1 Úvěrování tuzemských pohledávek do lhůty splatnosti podle zůstatku	77
2.5.2 Úvěrování tuzemských pohledávek do lhůty splatnosti podle obratu	82
2.5.3 Úvěrování pohledávek v zahraničí	83
2.6 Technika úvěru na práce prováděné na dodávkách pro investiční výstavbu a dlouhodobou údržbu	89
2.6.1 Úvěr na práce nezahrnuté do měsíční splátky	94
2.6.2 Úvěrování zařízení stavenišť	95
2.7 Technika úvěrování nákladů příštích období	98
2.7.1 Úvěrování sezónních nákladů	99
2.7.2 Úvěrování vybraných dlouhodobých nákladů příštích období	99
2.7.3 Úvěrování výdajů na přípravu a záběh výroby nebo služeb a na licence	100
2.8 Metoda kontokorentního úvěrování	102
2.9 Prověrky materiálního zajištění provozního úvěru	107
2.10 Úvěrové výpomoci a jejich technika	118
2.10.1 Úvěr na pohledávky za odběrateli po lhůtě splatnosti	121
2.10.2 Platební úvěr	123
2.10.3 Úvěr ze mzdy	126
2.10.4 Překlenovací provozní úvěr	129

2.10.5	Konsolidační úvěr	130
2.10.6	Úroky z provozních úvěrů	131
2.11	Úvěrové a úrokové sankce a bonifikace z provozních úvěrů	132
	Úrokové bonifikace	139
3	ORGANIZACE A TECHNIKA INVESTIČNÍHO ÚVĚRU	140
3.1	Charakteristika a soustava investičního úvěru. Objekt a základní podmínky jednotlivých druhů investičních úvěrů	140
3.2	Technika dlouhodobého investičního úvěru	152
3.3	Stanovení maximální výše dlouhodobého investičního úvěru	159
3.4	Technika úvěru na racionalizační opatření	163
3.5	Technika úvěru na limitní investice	164
3.6	Technika úvěru na družstevní bytovou výstavbu	164
3.7	Technika překlenovacího investičního úvěru	166
4	ORGANIZACE BANKOVNÍ KONTROLY A FINANCOVÁNÍ INVESTIČNÍ VÝSTAVBY	169
4.1	Kategorizace investic	169
4.2	Účast banky při hodnocení přípravné dokumentace větších staveb (nad 2 mil. Kčs rozpočtových nákladů)	171
4.3	Propočty ukazatelů ekonomické efektivity staveb posuzované bankou při zařazování investic do prováděcího plánu	173
4.4	Účast banky na státní expertize	184
4.5	Účast banky při hodnocení návrhů drobných staveb do 2 mil. Kčs rozpočtových nákladů a strojů a zařízení nezahrnutých do rozpočtu	185
4.6	Účast banky při povolování zahájení staveb a prověrka podkladů k financování	190
4.7	Technika bankovní kontroly při financování investiční výstavby v průběhu roku	194
4.8	Organizace účasti banky při vyhodnocování dokončených investic	207
4.9	Bankovní kontrola staveb stanovených jako závazné úkoly státního plánu	212
4.10	Zvláštnosti bankovní kontroly financování komplexní bytové výstavby	218
4.11	Úrokové bonifikace a zpřísněný postup banky při přípravě a provádění investiční výstavby	221
5	ORGANIZACE A TECHNIKA VKLADOVÝCH OPERACÍ	225
6	ORGANIZACE A TECHNIKA DEVIZOVÝCH OPERACÍ	230
6.1	Charakteristika a celková organizace devizových operací	230
6.2	Uvolňování devizového krytí na neinvestiční dovozy z nesocialistických států a Jugoslávie u Státní banky československé	236
6.3	Uvolňování devizového krytí na dovozy pro investiční výstavbu a licenci z nesocialistických států u Státní banky československé	244
6.4	Uvolňování devizového krytí na dovoz strojů a zařízení z nesocialistických států formou devizově návratného úvěru	255
6.5	Průběh devizové operace u Československé obchodní banky	265

6.6	Devizové operace při zprostředkování některých dalších operací obchodní povahy	268
7	ORGANIZACE A TECHNIKA KONTROLNÍ FUNKCE A PŮSOBNÍ BANKY V OBLASTI PRÁCE A MEZD	274
7.1	Celkové působení bankovní ekonomických nástrojů v oblasti práce a mezd při usměrňování mzdového vývoje	274
7.2	Bankovní kontrola dodržování pravidel usměrňování mzdových prostředků	276
7.2.1	Závazné limity mzdových prostředků	276
7.2.2	Kontrola plánu mezd organizace	277
7.2.3	Kontrola dodržování závazných limitů mzdových prostředků	278
7.2.4	Kontrola čerpání mezd do výše vytvořených zdrojů ve fondu odměn	279
7.2.5	Kontrola opatření při překročení závazných limitů mzdových prostředků	280
7.2.6	Kontrola správnosti postupů a číselných údajů při uplatňování pravidel usměrňování mzdových prostředků	280
7.2.7	Kontrola tvorby a použití rozpisových rezerv mzdových prostředků	281
7.3	Účast banky na usměrňování a kontrole mzdového vývoje u organizačních jednotek	281
7.4	Ostatní činnosti banky v oblasti práce a mezd	286
7.5	Informační systém účasti banky na usměrňování a kontrole mzdového vývoje	286
8	ORGANIZACE A TECHNIKA PĚTEBNÍCH A ZŮČTOVACÍCH OPERACÍ	288
8.1	Charakteristika platebních a zúčtovacích operací	288
8.2	Organizace a provádění platebních operací	290
8.3	Zásady pro zřizování, vedení a rušení účtů a podúčtů organizací u banky	293
8.3.1	Druhy účtů a podúčtů	293
8.3.2	Číslování účtů u peněžních ústavů	295
8.3.3	Žádosti o zřízení účtů a podúčtů a dokumentace	295
8.3.4	Oprávnění k disponování s prostředky na účtech	300
8.3.5	Způsoby disponování s peněžními prostředky na účtech	300
8.3.6	Disponování formou písemných příkazů	301
8.3.7	Předávání příkazů k zúčtování formou kompatibilních médií a dálkového přenosu dat	308
8.3.8	Zprávy o provedeném zúčtování na účtech organizací	309
8.3.9	Úroky, poplatky, náhrady a paušály náhrad	312
8.3.10	Rušení účtů a podúčtů	313
8.4	Lhůty v platebním a zúčtovacím styku	313
8.5	Práva a povinnosti banky a organizací při provádění platebního a zúčtovacího styku	314
8.5.1	Práva a povinnosti banky	314
8.5.2	Práva a povinnosti organizací	316
8.5.3	Zásady pro používání kódovaného účelu platby	318

8.6	Bezhotovostní platební styk	328
8.6.1	Platby z příkazu plátce	328
8.6.2	Platby z příkazu příjemce	328
8.6.3	Příkazy k platbám, k jejichž provedení není na účtě plátce dostatek prostředků	329
8.6.4	Trvalé příkazy	329
8.6.5	Vyrovňování vzájemných pohledávek mezi organizacemi započtením	330
8.6.6	Šeky k zúčtování	330
8.7	Hotovostní platební styk	330
8.7.1	Hotovostní platby mezi organizacemi	330
8.7.2	Skládání hotovostí na účty	331
8.7.3	Výběry a poukazy hotovostí z účtů	331
8.7.4	Výplaty hotovostí odloučeným nesamostatným závodům	331
8.7.5	Čerpání hotovostí organizacemi v krátké cestě u poboček banky a u pošt	332
8.7.6	Výplaty hotovostí prostřednictvím vnitřních účtů banky	334
8.7.7	Příkazy k výplatám hotovostí u pošt	335
8.8	Integrace zúčtování mezi Státní bankou československou, dalšími peněžními ústavami a orgány spojů	335
8.8.1	Integrované zúčtování mezi čs. peněžními ústavami	336
8.8.2	Integrované zúčtování převodových operací pošty ve prospěch účtů vedených ve Státní bance československé	337
9	ORGANIZACE A TECHNIKA POKLADNÍCH OPERACÍ	338
9.1	Charakteristika pokladních operací	338
9.2	Úprava čs. měny závaznými právními předpisy	339
9.2.1	Základní měnový zákon, peněžní jednotka, soustava zákonných peněz	339
9.2.2	Zásady oběhu zákonných peněz	340
9.2.3	Právní ochrana peněz	341
9.3	Příprava, výroba, rozmístění, úschova a vydání čs. peněz	342
9.3.1	Návrh na doplnění a úpravu soustavy čs. peněz, jejich ideově tematické zaměření, výtvarné a technické řešení	342
9.3.2	Příprava a výběr uměleckých návrhů na čs. peníze	343
9.3.3	Výroba a dodávky čs. peněz	343
9.3.4	Rozmístění, úschova a správa zásob čs. peněz	344
9.3.5	Vydávání peněz do oběhu a stahování z oběhu	345
9.3.6	Rozsah a struktura hotovostního obrátu v ČSSR	346
9.3.7	Péče o čistotu peněz v oběhu, upotřebitelné a neupotřebitelné peníze, ničení neupotřebitelných peněz	348
9.4	Organizace a technika provádění pokladních operací ve Státní bance československé	349
9.4.1	Organizace pokladního úseku v pobočkách banky	349

9.4.2	Pokladní doklady	350
9.4.3	Příjem hotovostí	350
9.4.4	Výplaty peněz	354
9.4.5	Výměna peněz	354
9.4.6	Uzávěrka pokladny	354
9.4.7	Základní povinnosti pracovníků v pokladní službě banky	355
9.4.8	Povinnosti ředitelů poboček banky při zabezpečování pokladní služby	356
9.5	Provádění pokladních operací prostřednictvím státních spořitelen a poštovních úřadů	356
9.6	Organizace a provádění pokladních operací v organizacích	357
9.6.1	Základní povinnosti organizací při provádění pokladních operací	357
9.6.2	Provádění a dokumentace pokladních operací	358
9.6.3.	Zajištění bezpečnosti pokladních operací	360
9.6.4	Kontrola provádění a dokumentace pokladních operací	360
9.6.5	Podrobnější pokyny k provádění pokladních operací a možnost výjimek a odchylek	361
9.7	Stanovení termínů pro výplatu mezd a jiné platby	361
9.8	Účel závazných právních předpisů upravujících provádění pokladních operací a zásady pro určování termínů výplat mezd	363
	Rejstřík	364